

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
השרות הפסיכולוגי ייעוצי
אגף פסיכולוגיה

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים 91911 טל: 02/5603239, 02/5603241 פקס: 02/5603256
www.education.gov.il/shefi

כ"ד אלול תשע"ו
27 בספטמבר 2016

לכבוד: פסיכולוגים מחוזיים ובכירים
מנהלי השירותים הפסיכולוגיים חינוכיים
מנהלת המדרשה, מנהלת הפיתוח המקצועי, רכזים וראשי מסלולים
י"ר וי"ר וחברי הפורומים המקצועיים
י"ר הועדה המקצועית לפסיכולוגיה חינוכית וחבריה
רכזת הפרויקטים והתוכניות הלאומית
רכזת הכשרת המנהלים ותוכנית ההשלמה
פסיכולוגים בשירותים הפסיכולוגיים

אנחנו אצל פסיכולוגיה – הפוסט השנה החצויה

שנת הלימודים תשע"ז יצאה לדרך. אנחנו מבקשות לשתף אתכם הפסיכולוגים בעשייה בהווה וחשיבה לעתיד. אנו נמצאים בעיצומו של תהליך התכנון האסטרטגי שבמרכזו השאלה: הפסיכולוגיה החינוכית במאה ה-21, לאן? ראינו לעצמנו זכות וגם חובה כארגון חברתי הפועל בזירה חינוכית, ובזירה הקהילתית לעצב את תמונת העתיד הפרופסיונלית. הנחת העבודה היא שפרופסיה הפועלת בשרותו של היחיד במציאות של שינויים בחינוך ובחברה, צריכה לנקוט בעמדה פרו אקטיבית, ולהבטיח רלוונטיות והשפעה מיטביים.

בשדה החינוך מתרחשים שינויים בגני הילדים ובבתי הספר המזמינים אותנו כפסיכולוגים משרתי קהלים מגוונים, לחדד את שאלת ההשפעה על הפרט, המערכת והקהילה. להלן מקצת מהשינויים המבניים והשינויים המעצבים הלכי רוח בחינוך: תכנית גננות מובילות, בתי ספר בניהול עצמי, תקצוב דיפרנציאלי - מרום, תכנית ההשתלבות (דורנר), מדיניות הטיפול בתלמידים לקויי למידה, תכניות לאומיות, השלכות של פרסום נתונים בחינוך (מיצ"ב), וכו'.

במסגרת התכנון האסטרטגי אנו מתכוונים לחקור שינויים אלה ולעצב אג'נדה רלוונטית ומשפיעה בזירה החינוכית ונעבור עתה אל הזירה הקהילתית. שירותים פסיכולוגיים רבים פועלים בזירה הקהילתית ומציעים התערבויות בקהילה מתוך תפיסה סלוטוגנית של עבודת השפ"ח. תפיסה של מניעת תחלואה נפשית וקידום

בריאות ורווחה נפשית אל מול הציפייה המסורתית מפיסיכולוגים להתערב ולטפל במצבי סיכון ומשבר. האם עבודה מניעתית צריכה להיות וולנטרית או מנדטורית בעבודתו של שפ"ח? חלק אינהרנטי בעבודת השפ"ח או תוספת נקודתית? גם בזירה הקהילתית שאלת התמהיל המקצועי של השפ"ח משקפת את ערכי הפרופסיה ואת רוח השרות.

יצוין שאחד ממפתחות ההשפעה של השפ"ח במסגרות החינוך ובקהילה קשור ביכולתו להציע התערבויות פסיכולוגיות, מעבר לסך עבודתם של פסיכולוגים בתוך מסגרות חינוך. יתרה מזאת, היכולת ליצור רצף חינוכי – קהילתי בסדר היום של הפסיכולוגים כמו גם של השפ"ח כגוף מקדם בריאות נפש ברשות.

כן נציין שבחרנו במטה מספר מוקדים לפיתוח, שישתלבו בתוכנית אסטרטגית וישמשו מבנים תומכי שינוי: אגדי שפ"חים, ברית שפ"חים המייצרת יוזמות שרות מגוונות, מודלים מגוונים לעבודת הפסיכולוג החינוכי במסגרת החינוכית, ניהול הידע והמידע.

כל תהליך אסטרטגי קשור הדוקות לפיתוח המקצועי של העוסקים בו. הרחבנו את המנדט של ניהול הפיתוח המקצועי מעבר למדרשה. בעקבות מרתון ההדרכה שקיימנו החלטנו להניח דגש על פיתוח ההמשגה והידע בשדה המערכת. חברי הפורומים השונים, וחברי הועדה המקצועית שותפים לסלילת נתיבים חדשים. לאחר שסימנו אתגרים, נשתף אתכם בתוכניות "על השולחן": אנו ממשיכים לפעול ולהרחיב פעילותנו במסגרת תכניות לאומיות: התוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון והתוכנית למניעת התאבדויות.

מתוך תפיסה מניעתית והתפתחותית מונח זרקור לגיל הרך, המתבטא בין השאר בהרחבת תכנית התקשרו"ת גן הכוללת עבודה קבוצתית עם גננות, ויציאה לפילוט של תכנית "הורים במרכז" בשיתוף עם ג'וינט אשלים. הטיפול בילדים עם בעיות התנהגות במיטיב"ה (טיפול בילדים עם בעיות התנהגות) מורחב גם הוא לשפ"חים נוספים.

מגוון תכניות מוקדשות להתאמת השרות לאוכלוסיות ולמגזרים שונים בחברה הישראלית בגישה רגישת תרבות. כך למשל לוקח אגף פסיכולוגיה חלק בתוכנית הלאומית "דרך חדשה" לקידום שייכות, ולמניעת הדרה ונשירה בקרב אוכלוסיות של ילדים ממשפחות עולים. כן מתוכנן פיתוח של התאמה תרבותית של תכנית התקשרו"ת לחברה הערבית. יצוין שיוצאת לדרך תכנית (מקדמת התפתחות) בגיל הרך במחוז החרדי גם היא בשיתוף ג'וינט אשלים.

עתה לשינויים המתרחשים בשדרת המנהיגות שלנו. גב' אורית כהן החליפה את גב' שרה כרמי כפסיכולוגית מחוזית ירושלים. גב' אסתי קעטבי נבחרה למנהלת הפיתוח המקצועי והמדרשה ותחליף את גב' ראובנה שלהבת מנהלת המדרשה היוצאת. אנו מצפים לכניסתה לתפקיד של גב' שרה שפריר כפסיכולוגית מחוז חרדי. אנו נפרדים מגב' אידה נולמן רכזת מסלול הגיל הרך וגב' חמדה קורץ רכזת מסלול פסיכותרפיה, שסיימו את תפקידן, ונבחר בקרוב רכזת מסלול פסיכותרפיה חדשה. אנו מודים למסיימות התפקיד על תרומתן הסגולית, ומאחלים ברכת הצלחה לשותפות החדשות לדרך.

תודה לכל אחד ואחת מכם הפסיכולוגים הנוטלים על עצמכם תפקידים ברמה המחוזית וברמה הארצית, בשפ"י ובמשרד הבריאות, ופועלים בשליחות ציבור הפסיכולוגים. אתם המקדמים משמעותית את הפרופסיה ואת העוסקים בה. תודה למנהלי האגפים והיחידות בשפ"י שותפנו היקרים לעשייה מקצועית. תודה מיוחדת שלוחה לפסיכולוגים המחוזיים חברי מטה אגף פסיכולוגיה על מנהיגותם ותרומתם הסגולית.

"כדי להכניס חלום אחד ישן, יש צורך במיליון חולמים שלא צולמים את ציניהם... לא אואמים את אוניהם. שוכנים אל החלום להתקרב, שצוד לזכרים איך להקל את הכאב. שיכולים להתאהב, להתחייב ולעלות שצוד נשאר להם מקום בלב." (ארקדי דוכין ושלומי שבת)

שנה טובה

אביטל טהר לב
סגנית מנהלת אגף פסיכולוגיה

ד"ר חוה פרידמן
מנהלת אגף פסיכולוגיה

העתק: גב' חנה שדמי מנהלת אגף א' שפ"י